

De onafhankelijke klachtencommissie als bedoeld in artikel 10 van de Wet Verplichte Geestelijke Gezondheidszorg regio Eindhoven

is inzake de klacht 2021/047 van:

De heer XXXX, geboren XXXX, ten tijde van de klacht verblijvend in de De Volte 1C, onderdeel van GGZE,

tot het navolgende oordeel gekomen.

1. Ontstaan en loop van het geding

De klachtencommissie ontving op 24 augustus 2021 een klaagschrift, gedateerd eveneens 24 augustus 2021, van de heer XXXX, hierna te noemen klager.

Klager heeft zich voor het opstellen van zijn klaagschrift laten bijstaan door mevrouw XXXX, patiëntenvertrouwenspersoon. Bij de mondelinge behandeling van de klacht werd klager ook bijgestaan door mevrouw XXXX voornoemd.

De klacht richt volgens het klaagschrift zich tegen mevrouw XXXX (Regiebehandelaar De Volte 1C) en de heer XXXX (De Volte 2B)

De klachtencommissie ontving vervolgens op 2 september 2021 een verweerschrift van mevrouw XXXX, verweerster

De klachtencommissie was door de veiligheidsmaatregelen die moesten worden getroffen om de verspreiding van het Coronavirus tegen te gaan niet in de gelegenheid om klachten in fysieke aanwezigheid van klager en verweerder te behandelen. De klachtencommissie heeft de klacht daarom via een beeldverbinding behandeld. Klager en verweerder, de personen die hen bijstonden, alsmede de leden van de klachtencommissie en de secretaris van de klachtencommissie hebben deelgenomen aan de behandeling van de klacht via de beeldverbinding. De mondelinge behandeling van de klacht vond plaats op 9 september 2021.

Bij die mondelinge behandeling waren klager en zijn PVP mevrouw XXXX, alsmede verweerster mw. XXXX namens de zorgverantwoordelijke mw. XXXX, bijgestaan door mw mr. XXXX, juriste van de instelling

Klager is er blijkens de toestemmingsverklaring mee akkoord dat de commissieleden, indien nodig, het dossier inzien, eventueel door middel van fotokopieën.

Ter zitting op 9 september 2021 is de beslissing op de klacht voor 4 weken aangehouden teneinde partijen in de gelegenheid te stellen zelf alsnog werkafspraken te maken met betrekking tot het gebruik van internet en communicatiemiddelen. Klager heeft op 7 oktober 2021 aan het secretariaat van de klachtencommissie laten weten dat het niet gelukt is om die werkafspraken te maken, waarna de beslissing is bepaald op heden.

2. Inhoud van de klacht

De klacht richt zich op de beperking van het gebruik van internet en telecommunicatiemiddelen zoals opgenomen in de huisregels van de afdeling waar klager verblijft.

3. Standpunt van de klager

Klager verzoekt de klachtencommissie om zijn klacht gegrond te verklaren op de navolgende gronden:

- a. De beperking zoals opgenomen in de huisregels gaat verder dan de wet toestaat. In de huisregels mogen volgens klager geen algemene beperkende maatregelen worden opgenomen ten aanzien van communicatiemiddelen
- b. Klager heeft inzake deze beperking geen formulier zoals bedoeld in artikel 8.9 Wvvgz ontvangen

Klager is van mening dat in de huisregels geen algemene beperkende maatregelen worden opgelegd, maar dienen die maatregelen per individu in een zorgplan te worden opgenomen met een motivering waarom. Dat is niet gebeurd en dat is onjuist, terwijl klager bovendien nooit op grond van artikel 8.9 Wvvgz een mededeling heeft ontvangen dat de beperkingen aan hem zijn opgelegd. Klager vraagt om een schadevergoeding van € 5,- per dag dat hij in de afgelopen 2 jaar dus ten onrechte is beperkt in het gebruik van internet en communicatiemiddelen.

4. Standpunt van de verweerder

Verweerder is van mening dat de klacht ongegrond moet worden verklaard. Binnen de Woenselse Poort geldt een beveiligingsniveau 3 en de huisregels zijn conform dat beveiligingsniveau vastgesteld, dus ook volgens artikel 8.15 Wvvgz, ofwel conform de ordelijke gang van zaken en de veiligheid die bij dat beveiligingsniveau past.

Op de afdeling waar klager verblijft is in de huisregels bepaald dat het niet mogelijk is om zelfstandig gebruik te maken van internet en communicatiemiddelen, behoudens als het gaat om essentiële levensbehoeftes en in dat geval in samenspraak met maatschappelijk werk. De reden waarom deze beperking in de huisregels is opgenomen is (onder andere) dat cliënten van buitenaf instromen en dat op het moment van opname er nog geen concreet beeld bestaat van de toestand van de cliënt zodat in eerste instantie orde en veiligheid gegarandeerd moeten worden. De beperking van het internet en de onbeperkte communicatiemogelijkheden is dus ook bedoeld ter voorkoming van strafbare feiten. Het is echter te allen tijde mogelijk om via het maatschappelijk werk contact te leggen via internet .

Verweerder geeft tenslotte aan dat het de bedoeling is om met klager in overleg te treden teneinde op die manier te werken naar uitbreiding van de mogelijkheden van internetgebruik en het gebruik van communicatiemiddelen, maar dat dat geleidelijk aan dient te gebeuren. Gelet op het voorgaande wordt -aldus verweerder- ook voldaan aan de vereisten van proportionaliteit, subsidiariteit, veiligheid en doelmatigheid. Aangezien de huisregels voor alle cliënten gelden op beveiligingsniveau 3 is geen sprake van een individuele beperking conform artikel 9.9 lid 3 Wvvgz. De klacht dient dan ook ongegrond te worden verklaard.

5. Bevoegdheid klachtencommissie

Klager verblijft op grond van een forensische titel (TBS dwang) in de instelling. Op personen die om die reden zijn opgenomen in een psychiatrisch ziekenhuis is op grond van de WvGGZ de klachtprocedure van deze wet van toepassing. Dat betekent dat klager bij de klachtencommissie een klacht zoals omschreven in artikel 10:3 van de WvGGZ kan indienen.

De klachtencommissie voldoet voor wat betreft haar samenstelling aan artikel 10:2 lid 3 van de WvGGZ.

De klachtencommissie heeft vastgesteld dat de klachten die klager naar voren heeft gebracht namelijk over de toepassing van de huisregels zoals bedoeld in artikel 8.15 Wvvgz behoort tot de in artikel 10:3 genoemde verplichtingen en beslissingen op grond waarvan een patiënt een klacht kan indienen. Het klachtrecht op grond van de WvGGZ is derhalve van toepassing op de klacht die klager naar voren brengt.

6. Beoordeling

Artikel 8:15 Wvvgz luidt:

1. De zorgaanbieder stelt huisregels op voor de ordelijke gang van zaken en de veiligheid, passend bij de doelgroep, in de accommodatie.

2 De huisregels bevatten geen andere regels dan bedoeld in het eerste lid en worden, indien van toepassing, vastgesteld volgens het model, bedoeld in het vijfde lid.

3. De zorgaanbieder stelt aan betrokkene en de vertegenwoordiger zo spoedig mogelijk na diens opname in een accommodatie een schriftelijk overzicht van de in de accommodatie geldende huisregels ter hand.

4. De zorgverantwoordelijke zorgt ervoor dat betrokkene en de vertegenwoordiger een mondelinge toelichting op de huisregels ontvangen.

5. Bij regeling van Onze Minister kan een model voor huisregels worden vastgesteld

De toelichting op artikel 8.15 Wvvgz luidt:

De huisregels kunnen, gelet op de zorg die wordt verleend en de doelgroep per accommodatie, verschillen. Het eerste lid maakt een dergelijke differentiatie mogelijk. Afhankelijk van de aard en het niveau van zorg en bescherming binnen de afdeling zullen de huisregels in meer of mindere mate beperkingen op kunnen leggen en ook andersoortig kunnen zijn. Tegelijkertijd is het onwenselijk dat de huisregels voor soortgelijke accommodaties en doelgroepen grote verschillen vertonen en moet worden voorkomen dat in de huisregels vergaande beperkingen in de bewegingsvrijheid worden opgenomen die eigenlijk in de zorgmachtiging thuis horen. Artikel 8:15 voorziet daarom in de mogelijkheid om verschillende modellen voor huisregels te ontwikkelen die zijn toegespitst op bijvoorbeeld verslavingszorg en geestelijke gezondheidszorg aan jeugdigen.

Vast staat dat klager in de instelling is opgenomen op grond van een forensische titel (TBS Dwang) met een beveiligingsniveau 3.

Beveiligingsniveau houdt het navolgende in:

In een instelling met beveiligingsniveau 3 worden patiënten geplaatst die langere tijd binnen een beveiligde ring moeten verblijven. Er is sprake van een gesloten setting met geringe bewegingsvrijheid. Het volledige behandel- en therapieaanbod is aanwezig binnen de beveiligde ring.

In een FPK verblijven patiënten met complexe psychiatrische problematiek. Ook hier kunnen reguliere patiënten én forensische patiënten met een strafrechtelijke titel worden opgenomen. In een FPK hebben patiënten veelal aan een middel gebonden stoornis als DBBC-hoofddiagnose. Deze klinieken biedt een intensieve behandeling aan in een hoog beveiligde omgeving en die is gericht op het verminderen van delictgevaarlijkheid. Het doel van de behandeling is dat iemand op een veilige manier resocialiseert.

De mate van beveiliging in geval van beveiligingsniveau 3 houdt in:

▪ *In een instelling vallend in beveiligingsniveau 3 worden vooral patiënten geplaatst die voor langere tijd binnen de beveiligde ring dienen te verblijven.*

▪ *Er is sprake van een gesloten setting met geringe bewegingsvrijheid.*

▪ *Volledig behandel- en recreatieaanbod is beschikbaar binnen de beveiligde ring.*

▪ *(Im)materiële beveiliging (aanvullend op niveau 1 en 2) kan inhouden dat er bij de in- en uitgang van beveiligde ring een centrale post aanwezig is. Verder vinden regelmatig drugs- en kamercontroles plaats (zowel aangekondigd, op indicatie als onaangekondigd).*

Niet is gebleken dat de huisregels van de Woenselse Poort, waartegen de klacht zich richt in strijd zijn met artikel 8.15 Wvvgz, het terzake van overheidswege gehanteerde model of de uitleg van de mate van beveiliging die in geval van beveiligingsniveau 3 dient te worden gehanteerd.

Immers, in geval van beveiligingsniveau 3 is sprake van een hoog beveiligde omgeving, waarbij voor de hele afdeling en dus niet per individu, een beperkte bewegingsvrijheid bestaat in het kader van de veiligheid. Die beperkingen kunnen ook betrekking hebben op het gebruik van internet en het vrije gebruik van communicatiemiddelen, omdat die beperkingen inherent zijn aan een geringe bewegingsvrijheid en een hoge mate van beveiliging.

Evenmin is gebleken dat in het geval van klager, de beperkingen alleen voor hem zouden gelden en dus niet voor de andere bewoners van de betreffende afdeling, hetgeen door klager overigens ook niet wordt gesteld.

Wel is gebleken dat verweerder bereid is, en ook heeft aangeboden, om samen met klager toe te werken naar een vrijer gebruik van het internet en de communicatiemiddelen, los van het feit dat het aan klager al is toegestaan om daarvan samen met het maatschappelijk werk onder bepaalde voorwaarden gebruik te maken. Na de mondelinge behandeling is getracht om in overleg tussen verweerder en klager te komen tot het maken van praktische afspraken daarover, hetgeen kennelijk niet is gelukt. De klachtencommissie is van mening dat gelet op het voorgaande ook is voldaan aan de vereisten van proportionaliteit, subsidiariteit, veiligheid en doelmatigheid.

De klacht zal aldus ongegrond worden verklaard. Aan het verzoek om een schadevergoeding op te leggen wordt niet toegekomen.

7. Uitspraak

De klachtencommissie voornoemd verklaart de klacht van klager over de beperking van het gebruik van internet en telecommunicatiemiddelen zoals opgenomen in de huisregels van de afdeling waar klager verblijft ongegrond.

ALDUS gedaan op 11 oktober 2021 door de onafhankelijke klachtencommissie, bestaande uit de heer mr. dr. XXXX, vice-voorzitter, en de leden mw. XXXX, psychiater en mw. XXXX, lid, in tegenwoordigheid van mw. XXXX, plaatsvervangend secretaris.